

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos
Tekijä-Författare-Author Kokko, Ilona		
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Nainen ja mies, se kertoo jo jotain siitä - vaikka ei se edes kerro" Retorinen näkökulma yliopisto-opiskelijoiden käsityksiin sukupuolesta		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2006-11-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 100 s., 5 liites
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tarkastelin työssä yliopisto-opiskelijoiden käsityksiä sukupuolesta. Työn teoreettisena viitekehystenä oli sosiaalinen konstruktionismi ja erityisesti sosiaalisen konstruktionismin retorinen painotus. Menetelmällisenä viitekehystenä toimi diskurssianalyysi.</p> <p>Aineisto muodostui kahdeksasta ryhmäkeskustelusta, joiden osallistujat olivat Helsingin yliopiston perustutkinto-opiskelijoita. Aineisto kerättiin syksyllä 2004 sosiaalipsykologian laitoksen kvalitatiivisten menetelmien harjoituskurssin yhteydessä.</p> <p>Retorisen tarkasteluni pääkäsitteet olivat Perelmanin (1996) premissin käsite ja Billigin (1987) ”common sense” -käsite, jonka suomensin työssä arkiseksi oletukseksi. Näiden käsitteiden avulla pyrin selvittämään, mitä sukupuolta koskevia käsityksiä yliopisto-opiskelijat pitävät itsestäänselvyyksinä ja kyseenalaistavatko he näihin käsityksiin liittyviä näkemyksiä. Lisäksi tarkastelin, mihin kulttuurisiin näkökulmiin yliopisto-opiskelijat suhteuttavat näkemyksiään. Tässä tarkastelussa käytin analyttisinä työkaluina kahta diskurssianalyysin piirissä tunnistettua retorista keinoa, ”oletettuun vasta-argumenttiin varautumista” ja ”itsetodistelua”.</p> <p>Yliopisto-opiskelijoiden käsitykset sukupuolesta tiivistyivät kuudeksi arkiseksi oletukseksi, jotka nimesin seuraavasti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ihmiset jakautuvat naisiin ja miehiin - Naiset ja miehet ovat erilaisia - Kulttuuri vaikuttaa sukupuolen yhteiskunnalliseen jäsentymiseen - Biologiset seikat vaikuttavat sukupuolen yhteiskunnalliseen jäsentymiseen - Sukupuolella on merkitystä - On naisille/miehille tyypillisiä ominaisuuksia <p>Kuhunkin arkiseen oletukseen liittyi oletusta puoltavia ja kyseenalaistavia näkemyksiä. Yliopisto-opiskelijoiden sukupuolta koskeville käsityksille ominaista olikin käsitysten sisäinen ristiriitaisuus. Arkisten oletusten tarkastelussa tuli esille myös sukupuolta koskevan ajattelun heteronormatiivisuus.</p> <p>Kulttuurisia näkökulmia, joihin yliopisto-opiskelijat suhteuttivat sukupuolta koskevia näkemyksiään, olivat suvaitsevaisuusdiskurssi, sukupuolten tasa-arvon diskurssi ja yksilöllisyysdiskurssi. Näiden diskurssien kulttuurinen hallinta pyrittiin osoittamaan silloinkin, kun esitetty näkemys oli ristiriidassa diskurssin kanssa.</p> <p>Tulokset toivat esille, että yliopisto-opiskelijoiden sukupuolta koskevissa käsityksissä yhdistyvät perinteistä käsitystä sukupuolen kaksinaisuudesta tukevat näkemykset sekä kaksinaisuutta kyseenalaistavat näkemykset. Kyseenalaistaminen oli keskusteluissa osittain normatiivista. Normatiivisenakin kyseenalaistaminen kuitenkin osoittaa, että yliopisto-opiskelijoiden keskustelussa sukupuolesta puhujan on huomioitava myös sukupuolen kaksinaisuutta kyseenalaistavat näkökulmat.</p> <p>Keskeisiä työssä käytettyjä lähteitä olivat sosiaalinen konstruktionismin, retorisuuden ja diskurssianalyysin osalta Billig, (1987); Burr, (2003); Jokinen, A., Juhila & Suoninen (1993) ja (1999); Perelman, (1996). Sukupuolen tarkastelun osalta keskeisiä lähteitä olivat Berlant & Warner (2002); Burr, (1998); Jokinen, E., (2006); Stokoe (1998); Wetherell, Stiven & Potter (1987) ja Weatherall (2002).</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords yliopistot - opiskelijat sukupuolierot - käsitykset		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		